

วารสารชัยภูมิปริทรรศน์

Journal of Chaiyaphum Review

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน 2562)
Vol. 2 No. 1 (January – April 2019)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นวารสารตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความทวิทัศน์หนังสือ และบทความวิชาการประเภทอื่นๆ
2. เพื่อเป็นสื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาการของนักวิจัยและนักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นวารสารเสนอองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามนุษย์ตามหลักการศึกษาเชิงพุทธศาสนาและศาสตร์ต่างๆ
4. เพื่อพัฒนาวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาและเป็นการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผลงานการวิจัยและบทความทางวิชาการทางพระพุทธศาสนาและศาสนาต่างๆ รวมทั้งปรัชญาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI

เจ้าของ

กองบรรณาธิการวารสารชัยภูมิปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ เลขที่ 97 หมู่ที่ 14 บ้านโนนเหลียม ตำบลนาฝาย อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ 36000 โทรศัพท์ 082-134-1049, 082-443-9987

ที่ปรึกษา

พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร.

พระเทพภาวนาวิกรม

พระราชปรียัติกวี, ศ.ดร.

พระเทพปวรเมธี, รศ.ดร.

พระราชสีมาภรณ์

พระราชปรียัติมุนี, รศ.ดร.

พระราชสีมาภรณ์

พระโสภณรัตน์บัณฑิต, รศ.ดร.

พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.

พระครูปรียัติกิตติธำรง, รศ.ดร.

พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร, รศ.ดร.

รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม

ผศ.ดร.สุรพล พรหมกุล

ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์, กรรมการมหาเถรสมาคม

เจ้าคณะจังหวัดชัยภูมิ

อธิการบดี

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

รองอธิการบดีวิทยาเขตนครราชสีมา

คณบดีคณะพุทธศาสตร์

รองอธิการบดีวิทยาเขตนครราชสีมา

รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป

อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์

บรรณาธิการ

พระศรีสังฆญาณมุนี, ดร.

บรรณาธิการผู้ช่วย

พระมหาวิฑูรย์ สิริเมธี, ดร.

ดร.พูนศักดิ์ กมล

นางสาวกมัยธร มงคลกุล

กองบรรณาธิการ

พระเมธีสุตาภรณ์, ผศ.ดร.

พระครูสังวรวิจิตร, ผศ.ดร.

พระครูใบฎีกาหัสดี กิตตินนโท, ผศ.ดร.

พระมหาปัญญาวรรณ สิริภโท, ผศ.ดร.

รศ.ดร.ประเวศ อินทองปาน

ศ.ดร.วัชร งามจิตรเจริญ

ดร.กนกกรส ผลากรกุล

ผศ.ดร.ตามใจ อริสุทธิโยธิน

อัญชลี ยุคล ณ อยุธยา

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ

พระครูสุตภักตธรรม, ดร.

พระปลัดสุรวุฒิ ฉันทมโม, ดร.

พระมหาหมวันทร์ ปุริสุตโต, ผศ.ดร.

พระมหาวิฑูรย์ สิริเมธี, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประธานกรรมการมูลนิธินายแพทย์สุจินต์ ผลากรกุล.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

ผศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ
ผศ.ดร.วินัย ภูมิสุข	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ
ดร.พูนศักดิ์ กมล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ
ดร.ทวี เลี้ยวประโคน	คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.กฤตสุขชิน พลเสน	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.มนัสวี ศรีนนท์	สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล

ฝ่ายจัดรูปเล่ม/สมาชิกวารสาร

พระมหาวิฑูรย์ สิทธิเมธี, ดร. ดร.พูนศักดิ์ กมล นางสาวกมัยธร มงคลกุล

พิมพ์ที่

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขที่ 97 หมู่ที่ 14 บ้านโนนเหลื่อม
ตำบลนาฝาย อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ 36000 โทรศัพท์ 082-134-1049, 082-443-9987

บทบรรณาธิการ

การดำเนินการวารสารฉบับนี้ ทางกองบรรณาธิการได้มุ่งพัฒนาบทความที่ส่งมาจากผู้แต่งที่หลากหลายหน่วยงาน โดยบทความทุกเรื่องได้รับการประเมินจากผู้ทรงไม่น้อยกว่า 2 ท่านต่อ 1 บทความ พร้อมทั้งได้กำหนดสัดส่วนบทความไว้ที่ 5 เรื่องต่อฉบับ โดยเป็นบทความภายใน 2 เรื่อง บทความภายนอก 3 เรื่อง ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความก็ต้องเป็นบุคคลภายนอกเป็นหลัก หรือเป็นบุคคลภายในในกรณีเป็นบทความของสถาบัน ดังนั้นบทความดังต่อไปนี้

1. เรื่อง **การจัดการทรัพยากรมนุษย์เพื่อความเป็นเลิศในองค์กร** โดย รัชณี จุลทะหว่า สรรค์ชัย ไชยสกุลวงศ์ สรุปว่า ในบรรดาปัจจัยทางการบริหาร 4 ประการ ได้แก่ มนุษย์ เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ มนุษย์นับเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและสำคัญยิ่ง เพราะมนุษย์มีสติปัญญาที่สามารถใช้ทรัพยากรอื่น ๆ ได้แก่ เงิน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักร และกระบวนการจัดการในการทำงานให้ได้ผลงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ มนุษย์ยังมีความคิดสร้างสรรค์และสามารถคิดค้นนวัตกรรมใหม่ซึ่งปัจจัยทางการบริหารอื่น ๆ ไม่สามารถทำได้ ดังนั้น การบริหารคนจำนวนมากที่มีความหลากหลายด้านวิชาชีพ ด้านทักษะและความสามารถ ให้สามารถให้บริการแก่ลูกค้าได้อย่างมีคุณภาพและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงมีความสำคัญอย่างมาก ผู้บริหารจึงควรเรียนรู้ความหมายและความสำคัญของการจัดการทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้วิธีการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่เหมาะสมต่อไป

2. เรื่อง **การสร้างเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุเพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเป็นสุข** โดย ณัฏฐมล กานต์ ไชยวิมลสิริ สุเนตร ธนศิลป์พิชิต สรุปว่า ผู้สูงอายุ เป็นกลุ่มบุคคลที่ในสังคมไทยจะต้องให้ความสำคัญในการดูแลเป็นอย่างมาก ในปัจจุบันทั้งนโยบายภาครัฐ เอกชน ต่างให้ความสนใจในการดูแลผู้สูงอายุ โดยรัฐบาลเองก็มุ่งเน้นในเรื่อง การดูแลผู้สูงอายุ เช่น การส่งเสริมอาชีพ สวัสดิการต่างๆ การมอบเบี้ยยังชีพ เป็นต้น สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การดูแลด้านสุขภาวะของผู้สูงอายุ ซึ่งตัวผู้สูงอายุเอง ตลอดทั้งลูกหลาน ผู้ดูแลใกล้ชิด จะต้องเข้าใจและยอมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของผู้สูงอายุ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างสุขภาวะเพื่อให้ผู้สูงอายุอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยการดูแลให้ผู้สูงอายุมีความสมบูรณ์พร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญา อันประกอบไปด้วยร่างกายที่มีความสมบูรณ์แข็งแรง ไม่เจ็บไข้ได้ป่วย มีจิตใจสดชื่น เบิกบาน ไม่วิตกกังวลหรือความเครียดใดๆ ตลอดทั้งมีสังคมที่รายล้อมด้วยกัลยาณมิตร มีความเอื้อเฟื้อต่อกัน อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และรวมไปถึงการเข้าถึงสุข คือ ลด ละ เลิกกิเลสทั้งปวง มีหลักธรรมนำชีวิต ก่อให้เกิดความสุข สงบ อย่างแท้จริง นอกจากนั้นการจัดกิจกรรมร่วมกันของผู้สูงอายุ ทำให้ผู้สูงอายุมีการอยู่ร่วมกัน ก็จะเกิดการพบปะพูดคุย และมีการถ่ายทอดภูมิปัญญาสู่ลูกหลาน ก็จะทำให้เกิดความรักความผูกพัน ทั้งในกลุ่มผู้สูงอายุและลูกหลาน คนในครอบครัว นำไปสู่การสร้างสังคมผู้สูงอายุอย่างเป็นสุข

3. เรื่อง **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ** โดย พระภาณุเดช สิริมงคล โปพบว่า 1. ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาภาวะผู้นำชุมชนพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นว่าผู้นำชุมชนยังขาด การพัฒนาคุณลักษณะในความเป็นผู้นำอย่างเป็นรูปธรรม ในด้านทักษะพื้นฐานในการเป็นผู้นำ เช่น การวางตัวในบุคลิกที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ 2. ผลการศึกษาหลักพุทธธรรมในการใช้พัฒนาภาวะผู้นำชุมชนพบว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งกับการนำเอาหลักสังคหวัตถุ 4 มาเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำชุมชนและเห็นว่าหลักธรรมนี้

เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจบุคคลและประสานหมู่ชนไว้ในความสามัคคี 3. ผลการวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำชุมชน ใน อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิพบว่ารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำชุมชนที่วิเคราะห์โดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้นำชุมชนต่อไปได้และก่อให้เกิดความสามัคคีสามัคคีในชุมชนได้

4. เรื่อง **การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้นำตามแนวพุทธ** โดย พระมหานรินทร์ สุรบุญโญ (เอมพันธ์) สรุปว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้นำถือว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะหากผู้นำขาดซึ่งคุณธรรมจริยธรรมย่อมทำให้ตน ประชาชน สังคมและประเทศชาติเกิดความเสียหายได้มากกว่าบุคคลทั่วไป ปัญหาการขาดคุณธรรมจริยธรรมของผู้นำ ย่อมทำให้ผู้นำไม่เป็นที่ยอมรับต่อบุคคลทั่วไปในองค์กรและในสังคม พระพุทธศาสนามีหลักธรรมสำหรับผู้นำในการพัฒนาตน การพัฒนาคน และการพัฒนางานเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนของตน ประชาชน สังคมและประเทศชาติ การพัฒนาสังคมอย่างแท้จริงนั้นจะต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาตนเองเสียก่อนโดยการพัฒนาที่จิตใจ จะเห็นได้ว่าการพัฒนานี้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อมนุษยโลกตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ฉะนั้นการพัฒนาควรเริ่มต้นจากคนก่อนโดยบูรณาการกับหลักพุทธธรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำเพราะบุคคลเหล่านี้อยู่ในตำแหน่งที่มีอำนาจ มีหน้าที่ และสามารถกำหนดทิศทางของการพัฒนาได้

5. เรื่อง **พุทธธรรมกับการจัดการสิ่งแวดล้อม** โดย ปัญญา คล้ายเดช สรุปว่า การจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นกระบวนการกระจายทรัพยากรที่สำคัญทั้งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อสนองความพอใจในการนำสิ่งแวดล้อมไปใช้อย่างเหมาะสม ในการเป็นปัจจัยหลักและปัจจัยรองในอนาคต เป็นวิธีการดำเนินการ หรือ วิธีการปฏิบัติอย่างมีระบบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สิ่งแวดล้อมที่ดีดำรงอยู่ได้นานที่สุด โดยการป้องกัน การรักษา และแก้ไขปรับปรุงให้สิ่งแวดล้อมคงสภาพที่ดีเดิมหรือดีขึ้นกว่าเดิม แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าทรงประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ในป่า แม้แต่กิจกรรมการบำเพ็ญเพียร และการเผยแพร่พุทธศาสนาของพระพุทธองค์ ก็มักเกิดในป่าแทบทั้งสิ้น ในอดีตพุทธศาสนิกชนรักป่าเพราะป่าคือทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าและศิษย์ของพระองค์อาศัยอยู่ในป่า เพราะป่าคือที่สงบ ช่วยทำให้ร่างกายผ่อนคลาย จิตใจสงบ ปราศจากเสียงรบกวนจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ป่าคือที่ที่ใช้ฝึกตนเองให้รู้แจ้งเห็นจริงเพื่อเอาชนะตัณหา เมื่อพระอาศัยอยู่ในป่าท่านจะช่วยสอนคนให้เข้าใจ และรู้คุณค่าของป่าเพื่อเขาจะได้ช่วยดูแลรักษาป่า ดังมีตัวอย่างที่ปรากฏให้เห็นอยู่ทั่วไปในลักษณะของวัดป่า ป่าวัฒนธรรม ป่าชุมชน และป่าสาธารณะ เป็นต้น

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	ง
สารบัญ	ช
การจัดการทรัพยากรมนุษย์เพื่อความเป็นเลิศในองค์กร (Human resource management for organizational excellence) รัชณี จุลทะหว่า สรรค์ชัย ไชยสกุลวงศ์	1
การสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีความสุข (Promoting the health of the elderly to enter the aging society happily) ณัฏฐมลกานต์ ไชยวิมลสิริ สุเนตร ธนศิลป์พิชิต	13
รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ (Community leadership development model in 4 main of amicable Association in Mueang District Chaiyaphum Province) พระภาณุเดช สิริมงคลโล	22
การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้นำตามแนวพุทธ (The development of morality and ethics of leaders according to the Buddhist concept) พระมหานรินทร์ สุรปญโญ (เอมพันธ์)	28
พุทธธรรมกับการจัดการสิ่งแวดล้อม (Buddhism and environmental management) ปัญญา คล้ายเดช	38
จริยธรรมการตีพิมพ์บทความในวารสารชัยภูมิปริทรรศน์	48
การเตรียมต้นฉบับเพื่อการเสนอจัดพิมพ์ในวารสารชัยภูมิปริทรรศน์	50